

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 април 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: март 2022 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во март 2022 година, забележа пад од 1,8% на месечна основа. Надолната промена во најголем дел е резултат на намалувањето на депозитните пари³, при забележан помал пад и на долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек, а во услови на раст на краткорочните депозити. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 4,0%, главно поради растот на краткорочните депозити, при позитивно влијание и на депозитните пари, во услови на забележан пад кај долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	2.2022	3.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	2.2022	3.2022	2.2022	3.2022
Парична маса М4	491,717	500,202	507,536	521,005	514,222	505,462	7.9	6.7	8.2	7.0	5.3	2.8	-0.4	-1.7
Парична маса МЗ	441,478	451,639	460,723	474,753	467,548	459,254	9.4	8.3	10.1	8.8	6.8	4.0	-0.5	-1.8
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	43,281	42,729	14.4	6.0	7.9	1.8	0.0	-1.4	0.0	-1.3
Вкупни депозити	439,343	447,237	453,469	468,649	462,742	454,763	7.4	6.8	8.3	7.8	6.1	3.5	-0.4	-1.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	130,016	126,859	12.9	16.7	15.6	11.6	8.3	3.9	-2.5	-2.4
<i>Во денари</i>	85,618	88,994	87,402	92,116	86,923	83,302	12.8	14.7	9.7	6.7	4.9	-2.7	-3.0	-4.2
<i>Во странска валута</i>	36,467	39,976	42,646	45,441	43,093	43,557	13.0	21.4	29.8	23.2	15.8	19.4	-1.3	1.1
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	306,700	301,216	5.2	4.2	6.9	7.1	6.0	3.9	0.5	-1.8
<i>Во денари</i>	152,839	152,597	154,062	151,822	149,275	142,047	3.6	2.3	5.7	0.5	-2.5	-7.1	0.0	-4.8
<i>Во странска валута</i>	137,102	139,762	143,640	153,585	157,425	159,169	7.1	6.4	8.3	14.4	15.5	16.1	1.0	1.1
Вкупни кредити	361,561	370,862	375,116	386,884	390,269	397,016	5.2	5.1	6.3	8.3	8.9	9.8	0.9	1.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	187,018	191,504	2.1	1.2	4.8	8.7	10.0	11.9	1.3	2.4
<i>Во денари</i>	103,024	106,876	107,485	114,622	115,672	117,780	-0.6	0.2	5.5	11.6	12.4	14.3	0.8	1.8
<i>Во странска валута</i>	68,093	68,191	68,608	70,053	71,346	73,724	6.3	2.9	3.7	4.3	6.4	8.3	2.0	3.3
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	201,334	203,523	8.1	8.7	7.5	7.8	7.8	7.9	0.5	1.1
<i>Во денари</i>	106,994	109,484	111,470	113,317	114,033	115,296	10.7	10.1	7.2	7.9	7.7	7.8	0.5	1.1
<i>Во странска валута</i>	81,703	84,422	85,657	86,932	87,301	88,227	4.8	7.0	7.8	7.6	7.8	8.0	0.5	1.1

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

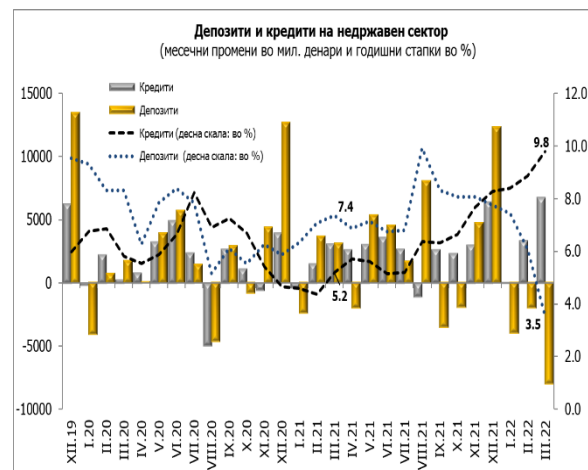
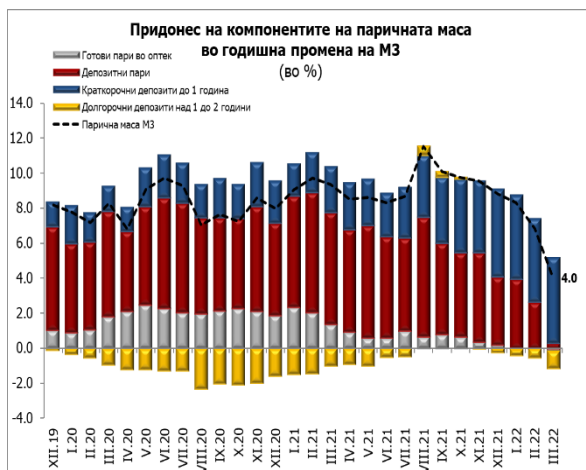
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

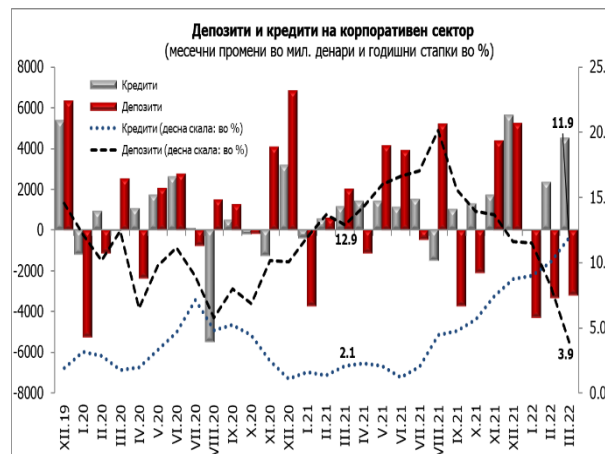
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити**⁶, во март, се намалени за 1,7% на месечно ниво, како резултат на падот на депозитите кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“. На годишно ниво, вкупните депозити бележат раст за 3,5%, којшто во услови на зголемување на депозитите кај двата сектора, е поизразен кај секторот „домаќинства“.
- Во март, кај **вкупните кредити**⁷ е забележан месечен раст од 1,7%, при годишен раст од 9,8%, соодветно. Притоа, месечната и годишната промена се под влијание на растот на кредитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸

Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

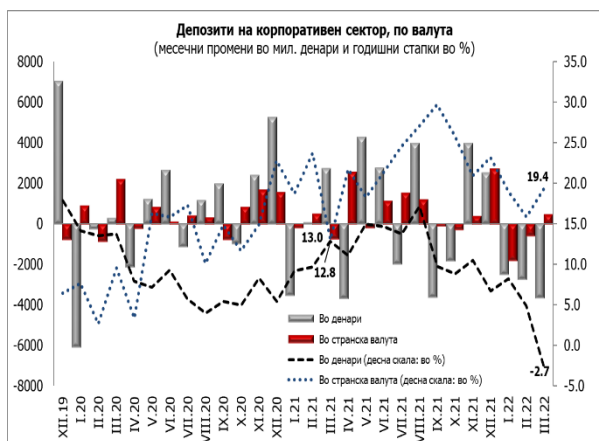
⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

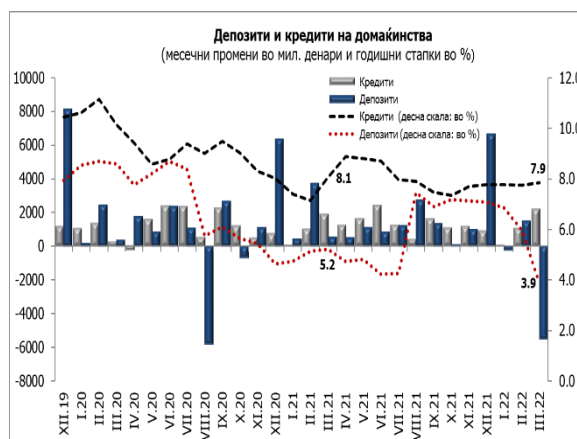
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во март 2022 година, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се намалени за 2,4% на месечна основа. Притоа, надолната промена во најголем дел се должи на падот кај депозитните пари, при забележан пад и на долгорочните депозити во странска валута и краткорочните депозити во денари, додека краткорочните депозити во странска валута бележат раст. На годишна основа, депозитите на корпоративниот сектор забележаа раст од 3,9%, којшто пред сè произлегува од зголемените краткорочни депозити во странска валута, при позитивен придонес и на депозитните пари, а во услови на пад на краткорочните и на долгорочните депозити во денари.
- **Кредитите на корпоративниот сектор**⁹, овој месец, бележат раст од 2,4%, којшто во услови на зголемено кредитирање во денари и во странска валута, е малку поизразен кај кредитите во странска валута. Годишниот раст изнесува 11,9% и во поголем дел се должи на повисоките кредити во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰

Извор: НБРСМ.

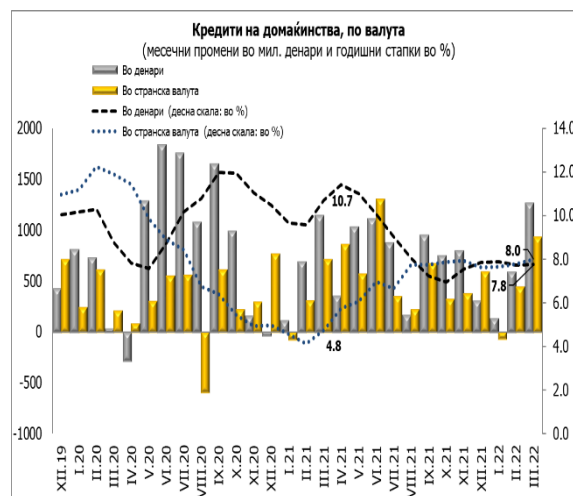
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

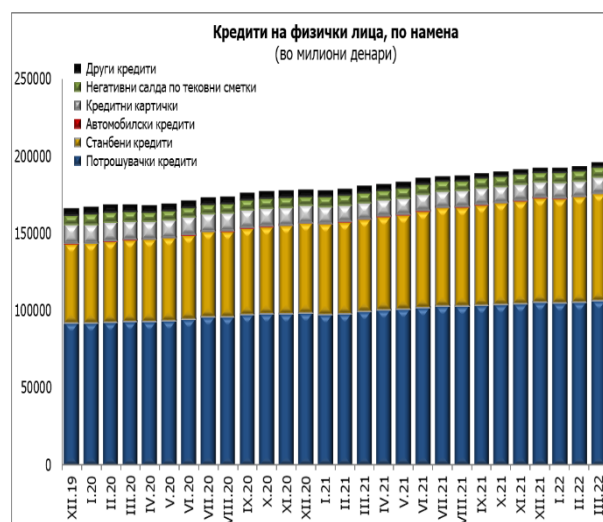

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во март, вкупните **депозити на домаќинствата** се намалени за 1,8% на месечно ниво. Надолната промена е резултат на падот на депозитните пари, краткорочните и долгорочните депозити во денари, додека краткорочните и долгорочните депозити во странска валута забележаа раст. Депозитите на домаќинствата бележат годишен раст од 3,9%, во најголем дел поради зголемените краткорочни депозити во странска валута, при помал раст и на долгорочните депозити во странска валута, во услови на остварен пад на долгорочните и краткорочните депозити во денари.
- Вкупните **кредити на домаќинствата**, овој месец, бележат нагорна месечна и годишна промена од 1,1% и 7,9%, соодветно. Анализирани според валутната структура, растот на месечна и на годишна основа се должи на повисоките кредити во денари и во странска валута, со поголем придонес на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (Во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	2.2022	3.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	2.2022	3.2022	2.2022	3.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	105,735	106,781	6.7	7.9	6.2	7.2	7.2	7.1	0.5	1.0
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	68,385	69,378	13.1	14.7	16.1	15.5	15.5	15.8	1.1	1.5
Автомобилски кредити	263	242	242	237	226	228	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-15.6	-13.5	-2.3	0.9
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,034	10,103	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-5.7	-4.1	-0.9	0.7
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,374	6,443	-1.5	3.4	3.0	1.5	1.9	0.7	-0.8	1.1
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,567	2,508	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-31.8	-32.9	-0.2	-2.3

Извор: НБРСМ.

- Според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во март, кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити**, е забележан месечен раст од 1,0% и 1,5%, соодветно, при годишен раст од 7,1% и 15,8%, соодветно. По падот во претходниот месец, **автомобилските кредити** и кредитите одобрени на **кредитни картички**, овој месец, се повисоки за 0,9% и 0,7% на месечна основа, соодветно, додека на годишна основа бележат пад за 13,5% и 4,1%, соодветно. Во март, кај **негативните салда на тековните сметки** е остварен месечен и годишен раст од 1,1% и 0,7%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** се намалени на месечно и на годишно ниво за 2,3% и 32,9%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 20 мај 2022 година (референтен пресек заклучно со април 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).